

Nakládání s odpady

Obsah:

1.	Účel	2
1.1	Obecná ustanovení	2
2.	Platnost.....	2
3.	Použité zkratky a pojmy	2
4.	Odpovědnosti a pravomoci	2
5.	Odpadové hospodářství.....	3
5.1	Základní identifikační údaje.....	3
5.2	Charakteristika odpadového hospodářství	3
5.3	Přehled odpadů	3
5.4	Specifikace produkovaných odpadů.....	4
5.4.1	Skupina 18 01	4
5.4.2	Ostatní nebezpečné odpady mimo skupinu 18 01	5
5.5	Třídění a sběr odpadů.....	5
5.5.1	Základní technická opatření	5
5.5.2	Podrobné nakládání s odpady	6
5.5.3	Kategorie ostatních odpadů	6
5.6	Způsob vedení evidence odpadů	7
5.7	Přeprava nebezpečných odpadů.....	7
5.8	Zajištění bezpečnosti a hygieny práce	7
5.8.1	Povinnosti provozovatele ordinace:	7
5.8.2	Poranění.....	8
5.8.3	Postup při mimořádné události, nehodě	8
5.9	Zásady osobní hygieny zaměstnanců	9
5.10	Organizační zajištění nakládání s odpady a jeho kontrola	9
5.11	Významná telefonní čísla	10
5.12	Závěrečná ustanovení.....	10
6.	Dokumentace	10
7.	List provedených změn a revizí.....	10

1. Účel

Cílem této směrnice je sjednocení postupu při nakládání s odpady při poskytování zdravotní péče v ordinaci

Doplnit název ordinace a sídlo, včetně jejich zařazení a evidence dle zákona o odpadech č. 185/2001 Sb. a navazujících předpisů.

1.1 Obecná ustanovení

Tato směrnice je zpracována dle vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 383/2001 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady v platném znění a dále v souladu s metodickým doporučením MŽP pro nakládání s odpady ve zdravotnictví. Dále v souladu s Předpisem č. 93/2016 Vyhláška o Katalogu odpadů a Předpisem č. 94/2016 Sb. Vyhláška o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů.

Směrnice se nevztahuje:

- na problematiku odpadních vod, tyto se zneškodňují podle zvláštních předpisů zákona o vodách č. 254/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů
- na zneškodnění radioaktivních odpadů, s tímto odpadem se nakládá dle zákona o jaderné energii ve znění příslušných předpisů
- nakládání s mrtvými lidskými těly a ostatky

2. Platnost

Tato směrnice je součástí dokumentace interního systému managementu kvality a je závazná pro všechny pracovníky ordinace.

3. Použité zkratky a pojmy

SMK - systém managementu kvality

MŽP - Ministerstvo životního prostředí

ČIŽP - Česká inspekce životního prostředí

MZ – Ministerstvo zdravotnictví

ADR – Evropská dohoda o mezinárodní silniční dopravě nebezpečných věcí

MZV – Ministerstvo zahraničních věcí

MU – Mimořádná událost

Shromažďování odpadu - krátkodobé soustředování odpadů do shromažďovacích prostředků v místě jejich vzniku před dalším nakládáním s odpady;

Shromažďovací prostředky - nádoby, kontejnery nebo obaly určené ke shromažďování zejm. nebezpečných odpadů, které splňují obecné technické požadavky kladené na shromažďovací prostředky nebezpečných odpadů nebo chemických látek. Musí svým provedením umožnit bezpečnost při obsluze. Svým technickým provedením a vybavením místa, na němž jsou umístěny, musí zabezpečit, že odpad do nich umístěný je chráněn před nežádoucím znehodnocením.

Shromažďovací místo – je místo určené ke shromáždění odpadů ve shromažďovacích prostředcích před dalším nakládáním s nimi.

Evidence odpadů – zahrnuje povinnost původců a oprávněných osob vést průběžnou evidenci o odpadech a způsobech nakládání s odpady.

Havárie - událost, v jejímž důsledku došlo k poškození zdraví osob, k závažnému poškození stavebních objektů či jejich technologického vybavení znemožňujícího bezpečný provoz zařízení či ke zhoršení kvality životního prostředí.

4. Odpovědnosti a pravomoci

Za dodržování této směrnice pro nakládání s odpady odpovídá vlastník ordinace.

5. Odpadové hospodářství

5.1 Základní identifikační údaje

Identifikační údaje provozovatele zařízení:

obchodní firma: doplnit

sídlo: doplnit

tel: doplnit

e-mail, www: doplnit

Odpovědná osoba: MUDr. doplnit

5.2 Charakteristika odpadového hospodářství

Způsob odstraňování všech druhů odpadů, ostatních i nebezpečných, je prováděn v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů a s předpisy souvisejícími.

Účel zařízení v oblasti odpadového hospodářství: Shromažďování nebezpečných odpadů před předáním oprávněné osobě k odstranění.

5.3 Přehled odpadů

Dle vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 381/01 Sb. Ve znění pozdějších předpisů, kterými se vydává Katalog odpadů:

- 070704 - Jiná organická rozpouštědla
- 090101 – Vodné roztoky vývojek a aktivátorů
- 090104 – Roztoky ustalovačů
- 090107 – Fotografický film a papír obsahující stříbro nebo sloučeniny stříbra
- 090108 – Fotografický film a papír neobsahující stříbro nebo sloučeniny stříbra
- 130502 – Kaly z odlučovačů oleje
- 130507 – Zaolejovaná voda z odlučovačů oleje
- 140604 – Kaly nebo pevné odpady obsahující halogenovaná rozpouštědla
- 150101 – Papírové a lepenkové obaly
- 150102 – Plastové obaly
- 150107 – Skleněné obaly
- 150110 – Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné
- 150202 – Absorpční činidla, filtrační materiály (včetně olejových filtrů jinak blíže neurčených), čisticí tkaniny a ochranné oděvy znečištěné nebezpečnými látkami
- 160107 – Olejové filtry
- 170101 – Beton
- 170102 – Cihly
- 170107 – Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků
- 170405 – Železo a ocel
- 170904 – Směsné stavební a demoliční odpady neuvedené pod č. 170901
- 180101 – Ostré předměty
- 180103 – Odpady, na jejichž sběr a odstraňování jsou kladeny zvláštní požadavky s ohledem na prevenci infekce
- 180106 – Chemikálie, které jsou nebo obsahují nebezpečné látky
- 180108 – Nepoužitelná cytostatika
- 180109 – Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 180108
- 190801 – Shrabky z česlí
- 190809 – Směs tuků a olejů z odlučovače tuků obsahující pouze jedlé oleje
- 190811 - Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod obsahující nebezpečné látky
- 200101 – Papír a lepenka
- 200108 – Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven
- 200110 – Oděvy
- 200121 – Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť (poškozené teploměry)

SM001 Nakládání s odpady

200125 – Jedlý olej a tuk

200138 – Dřevo neuvedené pod č. 200137

200140 - Kovy

200201 – Biologicky rozložitelný odpad

200301 - Směsný komunální odpad

200304 – Kal ze septiků a žump

200307 – Objemný odpad

5.4 Specifikace produkováných odpadů

5.4.1 Skupina 18 01

Odpady z diagnostiky, z léčení nebo prevence nemocí lidí.

Katalogové číslo - 18 01 01 - Ostré předměty

Tato skupina odpadů zahrnuje všechny ostré předměty, které mohou poškodit pokožku, všechny věci a materiály, které jsou v úzkém vztahu k činnostem zdravotní péče a s nimiž je spojeno potencionální riziko poranění a infekce (např. kanyly, injekční stříkačky s jehlou, bodce, skleněné střepy, ampule, pipety, čepele skalpelů, lancety, prázdné lékovky, zkumavky, skleněné obaly od infúzí apod.).

Odpady, s nimiž je spojeno riziko poranění, vyžadují zvláštní opatření (vyhláška MZ č.306/2012Sb., kterou se upravují podmínky předcházení, vzniku a šíření infekčních onemocnění a hygienické požadavky na provoz zdravotnických zařízení) k zabránění poranění při manipulaci ve zdravotnických zařízeních i mimo ně.

Tyto odpady musí být shromažďovány odděleně od jiných odpadů, shromažďovací prostředky musí být nepropustné, nepropíchnutelné a musí být uzavíratelné. Odpady nesmí být ukládány do papírových pytlů nebo plastových lahví, pokud tyto nesplňují příslušnou národní nebo jinou technickou normu na shromažďování odpadů.

Nebezpečná vlastnost - H 9 – infekčnost

Katalogové číslo 18 01 03 - Odpady, na jejichž sběr a shromažďování jsou kladeny zvláštní požadavky s ohledem na prevenci infekce

Do této skupiny odpadů patří veškeré odpady ze zdravotnických oddělení, jako jsou použité chirurgické materiály, nemocniční podložky, pleny, obvazový materiál, použité jednorázové pomůcky, infuzní nástroje bez jehly, obaly transfúzní krve, nepoužitelné transfúzní přípravky, kontaminované osobní pomůcky personálu, polyetylenové obaly od infuzních roztoků, odpady z laboratoří, odpady z dialyzačních zařízení, sádry, dále i veškeré odpady, které jsou kontaminovány lidskou krví, sekrety nebo výkaly.

Biologicky kontaminované odpady mohou být kontaminovány i podmíněně patogenními mikroorganismy, mohou obsahovat i životaschopné mikroorganismy nebo jejich toxiny a další infekční agens, s dostatečnou virulencí v koncentraci nebo množství, o nichž je známo nebo spolehlivě předpokládáno, že mohou způsobit onemocnění člověka nebo jiných živých organismů.

Při hodnocení hlavní nebezpečné vlastnosti odpadu - H 9 infekčnost se vychází z technologie vzniku odpadu, z popisu odpadu, odborné znalosti původu odpadu a z jeho hodnocení možného obsahu infekčních agens. U většiny těchto odpadů není možné při hodnocení vycházet z jejich mikrobiologického rozboru, neboť mikrobiologický rozbor na všechny mikroorganismy, které se v odpadu mohou vyskytovat, není reálný.

Katalogové číslo 18 01 06 - Chemikálie, které jsou nebo obsahují nebezpečné látky

Do této skupiny patří pevné a kapalné chemické látky a chemické přípravky z laboratoří nebo látky, které vznikají při diagnostických vyšetřeních, čištění nebo desinfekci.

Vychází se ze základních znalostí obecné toxikologie a chemie. Struktura chemické látky je determinujícím faktorem jejího toxického účinku. Nebezpečné vlastnosti odpadu se odvíjejí individuálně podle chemického složení (toxická, teratogenní, mutagení, karcinogenní apod.).

Pod toto katalogové číslo jsou zařazovány ty chemické látky, u nichž není zcela přesně definováno složení – jedná se o roztoky, směsi chemických látek a zkusadel vznikajících při diagnostických vyšetřeních.

Katalogové číslo 18 01 09 - Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 18 01 08

Zde jsou zařazena léčiva nevyhovující kvality s prošlou dobou použitelnosti, zjevně poškozená, nespotebovaná.

5.4.2 Ostatní nebezpečné odpady mimo skupinu 18 01

Jde o odpad, který představuje nebo může představovat nebezpečí na základě jiných nebezpečných vlastností. Při jejich zatřídění se vychází z kategorizace a katalogu odpadů, obecných znalostí o nebezpečných složkách jednotlivých odpadů, z hlediska zdraví lidí a z hlediska dopadu na životní prostředí.

Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť – 20 01 21

Kovová rtuť obsažená v tomto odpadu (u zářivek se jedná o stopové množství) je z hlediska nebezpečných vlastností hodnocena jako H 6 – toxická – látka toxická při vdechnutí a nebezpečí kumulativních účinků. Její nebezpečnou vlastností je vysoká tenze par – vypařuje se již za normální teploty a nebezpečí inhalační otravy kovovou rtuť je veliké – vstřebává se asi 80%. Perorálně je kovová rtuť téměř netoxická – z GIT se vstřebává asi 0,01%.

Rtuť je vysoce toxická a toxická pro vodní organismy – H 14 – ekotoxická.

5.5 Třídění a sběr odpadů

5.5.1 Základní technická opatření

Třídění odpadů probíhá v místě vzniku odpadů, tzn. na každém pracovišti ordinace. Prvotním roztříděním odpadů je uložení odpadů buď do označených odpadkových košů s rozčleněním na nebezpečné a ostatní odpady, koše jsou označeny názvem a katalogovým číslem odpadu a v případě nebezpečných odpadů i piktogramem nebezpečnosti, popř. slovy BIOHAZARD, odpad lze rovněž uložit i rovnou do **shromažďovacího prostředku**, jehly a ostatní ostré předměty, které mohou poškodit pokožku, do **shromažďovacího prostředku** bez další manipulace, viz.kapitola č. 5.6.2. Podrobné nakládání s odpady

Vytříděný odpad z odpadkových košů poté ukládá zdravotnický personál nebo pracovník úklidové firmy v souladu s touto směrnicí do **shromažďovacího prostředku** k tomu určenému a odpovídajícímu druhu a povaze odpadů (PE pytle, plastové nádoby, větší ostrý odpad jako např. skleněné lahve nejprve do pevné uzavíratelné krabice a poté do PE pytle.).

Všechny shromažďovací prostředky musí být pevně uzavíratelné, nepropustné, nepropíchnutelné.

Značení shromažďovacích prostředků

Každý shromažďovací prostředek je třeba, s ohledem na ochranu zdraví zaměstnanců i ostatních osob, které s odpadem nakládají, řádně označit. Značení (ILNO) musí být umístěno na viditelném místě shromažďovacího prostředku a musí obsahovat:

- název druhu odpadu, katalogové číslo odpadu, kategorii odpadu, čas a datum vzniku odpadu
- označení oddělení, kde odpad vznikl
- jméno osoby zodpovědné za nakládání a označení
- grafický symbol nebezpečné vlastnosti odpadů

Základní barevné rozlišení shromažďovacích prostředků určených pro odpady:

Červený PE pytel – nebezpečný odpad - ostré předměty	18 01 01
➤ v případě, že se jedná o odpad cytostatik	18 01 08
Modrý PE pytel – ostatní kontaminovaný nebezpečný odpad	18 01 03
➤ v případě, že se jedná o odpad cytostatik	18 01 08
Zelený PE pytel – nebezpečné odpady	15 01 10, 15 02 02

Černý PE pytel – směsný komunální odpad

Kontejner na odpad 30 l se snímatelným víkem – patologicko anatomický odpad a odpad cytostatik.

Transparentní (průsvitný) PE pytel - separovaný odpad PET obaly.

Vytříděné odpady jsou z jednotlivých pracovišť odstraňovány denně, a následně ukládány do shromažďovacího místa odpadů, odkud jsou předávány a odváženy oprávněnou osobou k odstranění – **doplnit firmu, která likviduje odpady**.

Shromažďovací místa a sklady jsou zajištěny před povětrnostními vlivy a zabezpečeny tak, aby odpady do nich umístěné byly chráněny před nežádoucím znehodnocením, zneužitím, odcizením nebo únikem ohrožujícím zdraví lidí nebo životního prostředí.

V místě shromažďování jsou viditelně umístěny identifikační listy nebezpečných odpadů. Shromažďovací místa jsou po vyprázdnění čištěna a desinfikována.

5.5.2 Podrobné nakládání s odpady

Při nakládání s odpady skupiny 18 01 je nutné brát zřetel na riziko vycházející z odpadů ze zdravotnických zařízení a počítat si tak, aby nedošlo jak k ohrožení životního prostředí, tak k bezpečnosti a zdraví pacientů, personálu a ostatních osob v nemocnici v souladu se zákonem č. 258/2000 Sb.

- **18 01 01 - Ostré předměty**

Červený pytel - veškerý skleněný odpad, infuzní lahve skleněné, zkumavky, laboratorní sklo, prázdné lékovky, odpad musí být před odhozením do červeného pytle nejdříve uložen do kartónové krabice.

Jehly, skalpely, ostré hroty od infuzních setů, nožičky skalpelů, skleněné střeptiny, pipety, lancety, lékovky apod. se ukládají do nepropustných, nepropíchnutelných a uzavíratelných obalů (pevnostěnné uzavíratelné, spalitelné nádoby, Quick boxy) následně potom bez další manipulace do PE pytlů červené barvy.

Pytle jsou označeny štítkem nebo popisem, který označuje, že se jedná o nebezpečný odpad, kód odpadu: 18 01 01 – Ostré předměty + označení oddělení, datem vzniku odpadu a podpisem odpovědné osoby.

- **18 01 03- odpady, na jejichž sběr a shromažďování jsou kladeny zvláštní požadavky s ohledem na prevenci infekce**

Modrý pytel – nebezpečný odpad - sem patří veškeré odpady ze zdravotnických pracovišť, jako jsou použité chirurgické materiály, nemocniční podložky, pleny, obvazový materiál, obaly transfúzní krve, použité jednorázové pomůcky, infuzní nástroje bez jehly, obaly transfúzní krve, nepoužitelné transfúzní přípravky, kontaminované osobní pomůcky personálu, polyetylenové obaly od infuzních roztoků, odpady z dialyze, sádry, dále i biologicky kontaminované odpady, které jsou kontaminovány lidskou krví, sekrety nebo výkaly.

Modré PE pytle jsou již předtištěné kódem odpadu, v místě **vzniku se označí názvem pracoviště, kde odpad vznikl, datem a podpisem odpovědné osoby.**

Pytle slouží i jako přepravní obaly, proto nesmí být přepřehovány, musí být po naplnění pevně uzavřené a dobře uchopitelné tak, aby byl zajištěn bezpečný transport do shromažďovacího místa nebezpečných odpadů.

Odpady jsou z pracoviště odstraňovány denně.

- **18 01 09 - jiné léčiva neuvedená pod číslem 18 01 08**

Nepoužitelná léčiva – (mimo cytostatika) veškerá nespoteřovaná, poškozená, expirovaná léčiva se vrací do lékáren.

5.5.3 Kategorie ostatních odpadů

15 01 01 – Papír a lepenka - veškeré kartónové krabice **musí** být na jednotlivých pracovištích **rozloženy a řádně svázeny**, pracovníci je snášejí na určená místa, odkud jsou kartony svázeny na sběrná místa.

15 01 02 – Plastové obaly - pro sběr dutých obalů (PET lahve) jsou na odděleních určeny transparentní PE pytle, kam se tento odpad ukládá podle produkce odstraňován.

15 01 07 – Skleněné obaly - do této kategorie patří veškeré skleněné obaly neznečištěné škodlivinami, týká se v největší míře stravovacích provozů. Vyprázdněné a vypláchnuté skleněné obaly zbavené zbytků potravin jsou ukládány do kontejneru na separovaný sběr. – SKLO.

20 03 01 Směsný komunální odpad - odpad ze zdravotnických i nezdravotnických provozů neznečištěný škodlivinami, dále komunální odpad z hospodářsko-technických provozů. Tento odpad je ukládán na oddělení do černých PE pytlů, odkud je úklidovou firmou nebo vlastními pracovníky odnášen do kontejnerů, určených pro komunální odpad. Kontejnery jsou smluvním partnerem pravidelně vyváženy.

5.6 Způsob vedení evidence odpadů

Evidence vznikajících odpadů je vedena v souladu se zákonem č. 185/2001Sb., o odpadech a prováděcími vyhláškami č. 93/2016 Sb. a č. 94/2016 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Evidence zahrnuje průběžnou evidenci odpadů, evidenční listy pro přepravu nebezpečných odpadů, identifikační listy nebezpečných odpadů a roční hlášení o produkci a nakládání s odpady. Evidence odpadů je vedena v souladu s vyhláškou č. 383/2001Sb., o podrobnostech nakládání s odpady s externí firmou – uvedeno ve smlouvě.

5.7 Přeprava nebezpečných odpadů

Přepravní prostředky pro transport odpadů ze zdravotnictví musí splňovat tyto základní požadavky: přepravní prostor musí být omyvatelný a snadno čistitelný, nesmí vytvářet podmínky pro přebývání hmyzu, hlodavců, případně jiných škůdců, nesmějí zůstat zbytky odpadů.

Přeprava nebezpečných odpadů se řídí vyhláškou MZV č. 64/1987. Sb., o Evropské dohodě o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR), ve znění pozdějších předpisů.

Nebezpečné odpady ze zdravotnictví jsou zařazeny do třídy 6.2 – Infekční látky.

Současně s těmito požadavky je nutné dodržet dobu stanovenou vyhláškou MZ č.306/2012 Sb., pro odstranění odpadů ze zdravotnictví. Maximální doba mezi shromážděním nebezpečných odpadů ze zdravotnictví a jejich odstraněním je stanovena v zimním období na 72 hodin a v letním období na 48 hodin.

Přeprava nebezpečných odpadů je smluvně zajištěna s externí firmou, vyvážení nebezpečných odpadů ze zdravotnictví probíhá s četností stanovenou ve smlouvě.

Stanovená četnost odvozu probíhá bez ohledu na státní svátky a ostatní svátky stanovené zákonem č. 245/2000 Sb.

5.8 Zajištění bezpečnosti a hygieny práce

5.8.1 Povinnosti provozovatele ordinace:

Při manipulaci s odpadem je nutno dbát, aby při této činnosti nedocházelo k poškození zdraví osob, které s nimi pracují.

Při manipulaci s odpady nejíst, nepít, nekouřit. Po ukončení prací omýt znečištěné části pokožky nedráždivým mycím prostředkem a ošetřit ochranným krémem.

Ve lhůtách stanovených obecně závaznými předpisy zajišťovat oprávněnými osobami prohlídky a revize vyhrazených technických zařízení, technické prohlídky dopravní a manipulační techniky, revize protipožárních prostředků atd.

Provádět pravidelná školení v oblasti bezpečnosti práce, hygieny práce, ochrany zdraví při práci a požární ochrany odborně způsobilými osobami. Znalost bezpečnostních předpisů obsluhou je nedílnou součástí jejich kvalifikačních předpokladů při nakládání s odpady.

Zajistit provádění pravidelných lékařských prohlídek zaměstnanců v souladu s platnými předpisy podle pracovního zařazení a vykonávaných činností.

Vyhledávat možná rizika práce a provádět preventivní opatření na vyloučení resp. zmírnění takových rizik.

Poskytování osobních ochranných prostředků se řídí na základě vyhodnocení rizik a v souladu s právními předpisy (nařízení vlády č. 495/2001 Sb., kterým se stanovuje rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a desinfekčních prostředků.

Ochranné pomůcky:

ruce: ochranné pracovní rukavice,

ostatní: ochranný oděv, ochranná obuv

Pracovníci mají povinnost:

- používat mechaniku pouze pro určené práce a po předchozí kontrole jejího stavu,
- každý zaměstnanec zařízení je povinen používat při práci pracovní oděv a ochranné pomůcky

- zákaz volného spalování odpadu v prostorách a areálech zařízení

Kvalifikace zaměstnanců:

Osoby musí být seznámeny s povinnostmi při nakládání s odpady a s provozním řádem.

Sběr vytříděných odpadů ze zdravotnického provozu je zajišťován vlastními pracovníky ordinace.

5.8.2 Poranění

V případě poranění při manipulaci s kontaminovaným materiálem (použitou jehlou) musí pracovník nechat ránu několik minut krváct, důkladně vymýt mýdlem.

Následně nahlásit celou událost vedoucímu pracovníkovi, který skutečnost zaznamená do knihy úrazů. Činnost při pracovním úraze nebo poranění a rovněž vyplní záznam o úraze.

Vedoucí pracovník událost nahlásí na územní pracoviště KHS – epidemiologie, které vydá rozhodnutí o zajištění odběru vzorku krve (pro ověření imunity vůči virovým hepatitidám typu A, B, C, a HIV v době expozice nákazy) a případných kontrolních odběrech. Vlastní odběr krve je proveden smluvním lékařem.

V případě hrozby vzniku nemoci z povolání je toto neprodleně hlášeno přímému nadřízenému.

Další ochrana před jiným úrazem (např. požití) je dodržování základních hygienických pravidel – zákaz jídla, pití a kouření na pracovišti, kde je s nebezpečnými odpady nakládáno

5.8.3 Postup při mimořádné události, nehodě

(rozlití, rozsypání, vystříknutí tekutých nebezpečných odpadů apod.)

Osoby bez účinné ochrany musí místo havárie opustit. Při odstraňování nehody je nutné postupovat tak, aby nedošlo k ohrožení zdraví osob provádějících sanační zásah.

Dále je nutné zabránit dalšímu úniku nebezpečného odpadu.

Doporučené metody čištění a odstranění:

- Prach uniklého nebezpečného odpadu opatrně zamést, popř. vysát a shromáždit v příslušných uzavřených shromažďovacích prostředcích, řádně označených v souladu s §5 vyhlášky č.383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů a vybavených řádně vypracovaným identifikačním listem nebezpečného odpadu.
- Drobný únik kapalných odpadů odstranit univerzálním absorpčním materiálem (např. utěrka) a rovněž umístit do uzavřeného shromažďovacího prostředku. Při větším úniku kapalného nebezpečného odpadu zachytit materiálem absorbujícím kapalinu (písek, piliny, zemina). Poté opět do uzavratelného shromažďovacího prostředku.
- Při úniku chemických látek (včetně rozlité rtuti v případě rozbití teploměru) se postupuje vždy v souladu s bezpečnostním listem pro danou látku nebo podle pokynů na Identifikačním listě nebezpečných odpadů.

Při úniku většího množství nebezpečných odpadů informovat přímého nadřízeného pracovníka a dále hasiče, Policii ČR.

Kdo způsobí nebo zjistí havárii, je povinen ji neprodleně hlásit Hasičskému záchrannému sboru

telefon - 150

V případě vzniku požáru se postupuje podle Požární poplachové směrnice.

5.8.3.1 První pomoc (základní obecné zásady):

Drobná poranění:

Ránu ošetříme sterilním krycím obvazem, u drobných oděrek postříkání desinfekčním roztokem. Zápis do ***Knihy úrazů***. Postup dle ***SM 004 Činnost při pracovních úrazech***.

Krvácení žilní:

K zastavení krvácení přiložit tlakový obvaz vhodně přiložený na ránu.

Krvácení tepenné:

Platí zásada co nejrychleji krvácení zastavit a zabránit tak další zbytečné ztrátě krve. Nejrychlejším způsobem je stlačení přírodní tepny prsty proti kosti. Aby se zastavilo proudění tryskající krve z rány, musí se tepna stlačit v průběhu mezi srdcem a ranou. Teprve po zastavení krvácení dále ošetřujeme ránu, přiložíme škrtidlo atd.

Zlomeniny:

První pomoc je omezena na šetrné znehybnění poraněné části nebo končetiny a zajištění šetrného převozu zraněného k lékařské pomoci.

Popáleniny:

Dostatečně dlouhé a účinné chlazení, které provádíme, dokud přináší úlevu - 20 minut, nejlépe tekoucí vodou (ne však silným proudem), je nutno začít co nejdříve (do 3 minut po úraze). Správné chlazení snižuje celkový stupeň poškození tkáně, zmenšuje bolestivost, působí protišokově. Hluboké, rozsáhlé popáleniny a popáleniny obličej s rozsáhlou nekrózou, nebo poškozením tkáně se nedoporučují chladit. Chlazení by mohlo způsobit větší traumatizaci zraněného a nemá již tak velký efekt.

- sterilní krytí rány (nejlépe originál zdravotnickým materiálem, improvizovaně přežehleným kapesníkem)

- Fixace ošetřené končetiny
- I. stupeň není třeba kryt, pouze dostatečně chladíme
- puchýře nikdy nepropichujeme, příškvary (oděv, dehet) nestrhávat, na volném okraji odstříhnout
- ránu nikdy nezaspávat ani nemazat
- poraněné oči, nos, ústa vyplachovat borovou vodou
- při sterilním krytí rukou je nutné mezi prsty vložit tzv. záložky z gázy
- vždy je nutná kontrola životních funkcí

U rozsáhlejších popálenin vždy provádíme protišoková opatření, při ošetření kryjeme nos a ústa zachránce rouškou (prevence infekce), zajistíme odborné ošetření (RZP)

Poleptání chemickou látkou:

Potrísnění kůže: Zasažené místo **ihned** oplachujeme silným proudem vody. Polítý oděv i obuv se musí co nejrychleji odložit, a to ještě před použitím oplachů. Potrísněné vlasy či vousy musejí být odstraněny (ostříhány), aby nepůsobily dodatečnou kontaminaci

Úrazy elektrickým proudem:

Po vypnutí proudu raněného vyprostíme tak, abychom zabránili jeho dalšímu poranění. Při zástavě dýchání ihned zahájíme umělé dýchání z plic do plic, při zástavě krevního oběhu provádíme nepřímou masáž srdce v kombinaci s umělým dýcháním. Pak ošetříme ostatní poranění jako zlomeniny, rány, popáleniny. Zajistíme převoz postiženého do zdravotnického zařízení k odbornému ošetření.

5.9 Zásady osobní hygieny zaměstnanců

Dezinfekce rukou musí být provedena vždy po manipulaci s biologickým materiálem v souladu se **SOP 001 Hygiena rukou v ambulanci**.

Desinfekci nechat zaschnout, neutírat. Pro ostatní běžné utírání rukou je určen jednorázový materiál, který je uložen v krytých zásobnících.

Preventivní prohlídky a očkování personálu - prováděno v souladu s §9 a §16 odst. 1 vyhlášky č. 537/2006 Sb. o očkování proti infekčním nemocem.

Zdravotně preventivní prohlídky eviduje závodní lékař dle vyhlášky 432/2003 Sb. Preventivní prohlídky a očkování personálu.

5.10 Organizační zajištění nakládání s odpady a jeho kontrola

Zodpovědná osoba za nakládání s odpady je v organizaci odpovědný zaměstnanec:

- odpovídá za zajištění odborného nakládání s odpady
- event.. zastupuje oprávněnou osobu při jednání s orgány veřejné správy v oblasti odpadového hospodářství, zejména při výkonu jejich kontrolní činnosti.

Za dodržování povinností souvisejících s nakládáním s odpady v místě jejich vzniku v ordinaci odpovídá vždy vlastník ordinace - lékař.

Za dodržování povinností souvisejících s přepravou odpadů z místa vzniku v ordinaci do shromažďovacího místa odpovídá pracovník, který tuto přepravu provádí.

Předávání veškerých odpadů je v souladu se zákonem o odpadech č.185/2001Sb., ve znění pozdějších předpisů, smluvním partnerem externí firmou pro likvidaci odpadů.

5.11 Významná telefonní čísla

Subjekt	Telefon
Integrovaný záchranný systém	112
Hasičský záchranný sbor ČR	150
Policie ČR	158
Zdravotnická záchranná služba	155

5.12 Závěrečná ustanovení

Za dodržování povinností souvisejících s nakládáním s odpady odpovídají vedoucí zaměstnanec. Každý zaměstnanec je povinen počínat si při své práci a jiné činnosti tak, aby neohrožoval životní prostředí a bezpečnost a zdraví osob.

6. Dokumentace

- **Záznamy**

Knihy úrazů, SM 004 Činnost při pracovních úrazech

- **Související dokumenty**

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 93/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterými se vydává Katalog odpadů,

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č.383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady

Vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 94/2016 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, ve znění pozdějších předpisů

MZ č.306/2012Sb.,

Zákon o léčivech č. 378/2007 Sb.

Zákon o chemických látkách č. 350/2011 Sb.

MŽP Praha - METODICKÉ DOPORUCENÍ K NAKLÁDÁNÍ S ODPADY ZE ZDRAVOTNICTVÍ – z nemocnic a z ostatních zdravotnických zařízení nebo jim podobných zařízení

ADR – Evropská dohoda o mezinárodní silniční dopravě nebezpečných věcí

SOP Hygiena rukou

- **Nahrazené dokumenty**

7. List provedených změn a revizí

Číslo změny	Kapitola/strana	Stručné zdůvodnění obsahu změny	Datum účinnosti	Schválil